

[Aksel Larsen.]

porterne. Deres mening er i hvert fald rigtigt opfattet af socialdemokratiet og hr. Ivar Nørgaard, som forhåbentlig kategorisk har krævet sikkerhed for, at det fortsat er folketingset, der skal afgøre centrale sociale og skattepolitiske spørgsmål. Og disse planer konkretiserer jo Fællesskabernes politiske mål: en vesteuropæisk forbundsstat, hvor tidligere selvstændige lande bliver provinser eller amter, og hvis parlamenter reduceres til ekspeditionskontorer eller, sagt på anden måde: kan regne med at få sogneråds- eller amtsrådsstatus.

Dette gælder trods al dansk snak om det modsatte også sikkerhedspolitikken. Jeg ved meget vel, at udenrigsministeren, som vi desværre savner i denne debat, i oktober 1970 over for ministerrådet i de seks udtalte, at den danske regering gik ud fra, at meningsudvekslinger om militærpolitiske spørgsmål som hidtil skulle finde sted ikke i EC, men i NATO. Men jeg ved også, at ministerrådet i EC den 28. oktober 1970 fastslog — jeg citerer — at

„for så vidt angår konsultationsemnerne, kan der henvises til, at regeringerne i overensstemmelse med Davignonrapporten skal konsultere hinanden i alle vigtige udenrigspolitiske spørgsmål. Dermed vil intet emne inden for dette område på forhånd være udelukket.“

Sådan slutter ministerrådets erklæring.

Denne markedsdebat har jo fået sin særlige kolorit derved, at socialdemokratiet på et telegrafisk indkaldt hovedbestyrelses- og gruppemøde den 3. maj i år vedtog en udtalelse om partiets forbehold over for fællesmarkedet og om, at hvordan folketingsets afgørelse til sin tid end måtte falde ud, skal der, hvis der i folketingset er flertal for afgivelse af dansk suverænitet til EC, være en afgørende folkeafstemning bagefter. Dette sidste synes den samlede regering, hvis man da skal tro handelsministeren, at tilslutte sig. Dens første, forfjamskede reaktion var dog at forlange et juridisk responsum om, hvorvidt en sådan folkeafstemning overhovedet kunne arrangeres i overensstemmelse med grundloven.

Den fik sit responsum fra professor Max Sørensen. Han røbede sit ukendskab til grundloven ved at fremsætte en påstand om, at hvis et lovforslag om indtræden i EC,

altså om suverænitetsafgivelse, ikke opnår fem sjettedeles flertal i folketingset, men dog det til vedtagelse af almindelige lovforslag nødvendige flertal, skal det til folkeafstemning. Som jeg tidligere har belært statsministeren om, er dette urigtigt. Lovforslaget kan i en sådan situation sendes til folkeafstemning, men kun hvis regeringen opretholder det. Og da jeg nødig vil gøre uret mod nogen, må jeg gøre opmærksom på, at også hr. Niels Helveg Petersen i en artikel i den konservative provinspresse og hr. Ivar Nørgaard i en socialdemokratisk tryksag har begået den samme fejl som professor Max Sørensen.

Den grundlovgivende rigsdag i 1953 var fuldt ud klar over, at dette at afgive dansk suverænitet til fremmede magter er en meget alvorlig sag. Derfor stillede den som betingelse, at mindst fem sjettedele af folketingsets medlemmer, altså 150, skal stemme ja, ellers er vedtagelsen ikke gyldig. Men folketingset — eller dets flertal — forudså den mulighed, at tilfældigheder kunne bevirke, at fuldt fem sjettedeles flertal ikke blev opnået. Derfor indførte det i § 20, stk. 2, en ventil om, at hvis regeringen skønner det rimeligt, kan den forelægge sagen for folketingsvælgerne til afstemning efter reglerne i § 42. Man burde kunne gå ud fra, at ingen regering vil misbruge denne ventil til at søge suverænitetsafgivelsen godkendt af vælgerne, hvis majoriteten i folketingset kun var ringe og måske endda udgjorde et mindretal af folketingsets medlemmer.

Men efter at regeringspartierne har tilsluttet sig den socialdemokratiske vedtagelse og er blevet varme tilhængere af folkeafstemninger, synes det afgjort, at uanset med hvor ringe flertal folketingset måtte sige ja til EC, så skal lovforslaget til afstemning hos vælgerne, ikke efter regeringsbeslutning, men efter folketingsvedtagelse.

Jeg har grundet noget over, hvorfor socialdemokratiet på dette tidspunkt og i den form krævede folkeafstemning. Indtil da havde partiets ordførere — jeg nævner hr. Per Hækkerup — kategorisk erklæret, at en sådan sag kun kunne og kun skulle afgøres af folketingset. Man havde talt meget stærkt imod folkeafstemning. Op til 1. maj synes man at have fundet anledning til at skifte signaler, og hr. Per Hækkerup udtalte sig i sin majtale til gunst for en vejledende folke-